

SA Eesti Inimõiguste Keskus

Teie: 06.03.2025

Meie: 10.03.2025 nr 11-1/17-2

Vastus selgitustaotlusele

Saadame vastused selgitustaotluse küsimustele.

1. Kas ja millistel tingimustel võib ajutise kaitse saanud isik saada Eesti Vabariigilt reisidokumendi, mis ei ole mõeldud üksnes ühekordseks kasutamiseks?

Välismaalastele Eesti isikut tõendavate dokumentide välja andmist reguleerib isikut tõendavate dokumentide seadus (edaspidi ITDS), mille järgi välismaalastele antavad reisidokumendid on välismaalase pass, ajutine reisidokument, pagulase reisidokument ja meresõidutunnistus. Välismaalasele (sh ajutise kaitse saanud isikule) Eesti reisidokumendi andmiseks peavad olema täidetud seaduses sätestatud tingimused.

Välismaalase pass antakse välismaalasele, kellel on kehtiv Eesti elamisluba või elamisõigus Eestis, ning kui on tõendatud, et välismaalasel puudub välisriigi reisidokument ja tal ei ole võimalik seda saada (ITDS § 27 lg 1). Välismaalase passi väljaandmiseks peab välismaalane esitama oma kodakondsusriigi pädeva ametiasutuse nõusoleku talle välismaalase passi väljaandmiseks või tõendama, et nimetatud nõusolekut ei ole võimalik saada (ITDS § 27 lg 3).

Kui välismaalasel puudub kehtiv reisidokument ja tal ei ole õigust saada välismaalase passi, siis võidakse Eestis seaduslikult elavale välismaalasele anda ühekordseks Eestist lahkumiseks ja tagasipöördumiseks ajutine reisidokument (ITDS § 29).

Pagulase reisidokument antakse välismaalasele, kellele on antud Eestis pagulasstaatus (ITDS § 31). Meresõidutunnistus antakse Eestis elamisluba või elamisõigust omavale välismaalasest meremehele (ITDS § 33).

2. Kui vastus esimesele küsimusele on eitav ehk Eesti Vabariik ei anna välja ajutise kaitse saanud isikutele reisidokumenti või kohaldab nende suhtes ITDS §-s 27 sätestatud nõudeid, siis mis põhjusel koheldakse ajutise kaitse saanud isikuid reisidokumentide saamisel erinevalt võrreldes täiendava kaitse saanud isikutega?

Siseministeeriumile teada olevalt ei ole ajutise kaitse saanud ja täiendava kaitse saanud välismaalasi koheldud Eesti reisidokumentide välja andmisel erinevalt.

3. Kas ajutise kaitse saanud isikule reisidokumendi taotlemisel on võimalik kohaldada reegleid, mis kehtivad täiendava kaitse saajatele reisidokumendi andmise korral vastavalt Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiivi 2011/95/EL artikli 25 lõikele 2?

Viidatud direktiivi sätte käsitleb täiendava kaitse saanutele reisidokumentide andmist.

4. Millises seadusaktiga ja konkreetse sättega on Eesti ülevõtnud Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiivi 2011/95/EL artikli 25 lõike 2?

Viidatud direktiivi sätte on üle võetud ITDS §-dega 27 ja 29.

5. Juhul, kui ajutise kaitse saanud isikul ei ole võimalik Eesti Vabariigilt saada reisidokumenti samadel alustel kui täiendava kaitse saajal, kas tal on võimalik taotleda ja saada täiendav kaitse reisidokumendi saamiseks?

ITDS reguleerib ajutise kaitse ja täiendava kaitse saanud välismaalastele Eesti reisidokumendi andmist ühetaoliselt ja ei näe ette eritingimusi täiendava kaitse saanutele. Täiendava kaitse taotlemist ja staatuse andmist reguleerib välismaalastele rahvusvahelise kaitse andmise seadus.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Janek Mägi
osakonnajuhataja